

Prioriteitennota 2026-2029

Inhoudsopgave

■ 1 Inleiding	
1.1 Inleiding	5
■ 2 Prioriteiten voorstellen per programma	
2.1 Bouwend Voorst	11
2.2 Mooi Voorst	12
2.3 Bedrijvig Voorst	13
2.4 Gezond Voorst	15
2.5 Sociaal Voorst	16
2.6 Veilig Voorst	18
2.7 Dienstverlenend Voorst	19
2.8 Algemene dekkingsmiddelen	20
2.9 Overhead	22
■ 3 Overzichten Prioriteitennota 2026-2029	
3.1 Overzicht financiële gevolgen exploitatie Prioriteitennota 2026-2029	24
3.2 Overzicht ontwikkeling algemene reserve vrij aanwendbaar	26
3.3 Overzicht financieel meerjarenperspectief (FMP) 2026-2029	27

Hoofdstuk 1

Inleiding

1.1 Inleiding

Algemeen

Zoals bepaald in artikel 3 van de Verordening financieel beleid, beheer en organisatie gemeente Voorst 2023 presenteert het college de raad jaarlijks een prioriteitennota waarin voor de komende vier jaar de beleidsprioriteiten worden aangegeven. Voor u ligt de Prioriteitennota 2026-2029. Deze nota is het eerste document in de nieuwe planning & controlcyclus voor het jaar 2026. De raad bepaalt bij de vaststelling de uitgangspunten voor de nieuwe meerjarenbegroting en de nota vormt daarmee de kaders op het gebied van beleid en financiën.

Beleid

Als eerste document in de nieuwe planning & controlcyclus is de Prioriteitennota normaal gesproken het moment om nieuw beleid of heroverweging c.q. intensivering van bestaand beleid aan te dragen.

In de diverse programma's vindt u de vertaling van deze ontwikkelingen en plannen terug (hoofdstuk 2). De lasten die hieruit voortvloeien verwerken wij in de Meerjarenprogrammabegroting 2026-2029.

In hoofdstuk 3 zijn overzichten opgenomen van alle voorgestelde prioriteiten, de ontwikkeling van de algemene reserve vrij aanwendbaar en de ontwikkeling van het financieel meerjarenperspectief (FMP).

Financiële context

Op 18 april heeft de minister van Financiën op de valreep een voorjaarsnota 2025 van het Rijk gepubliceerd. De financiële relatie tussen het Rijk en de gemeenten is al geruime tijd niet optimaal. Door de aanhoudende inflatie en de beperkte compensatie voor deze stijgende kosten staan de beschikbare middelen voor het uitvoeren van diverse zorgtaken onder aanzienlijke druk. Naast de discrepantie tussen stijgende kosten en beperkte compensatie, worden gemeenten vanaf 2026 geconfronteerd met een structurele vermindering van € 2,4 miljard in het gemeentefonds, wat bekend staat als het "ravijnjaar".

Met de voorjaarsnota stelt het Rijk extra middelen beschikbaar voor het dempen van het ravijnjaar en de stijgende kosten voor de zorgtaken. Het becijferde tekort door de VNG kwam neer op een structureel tekort in het gemeentefonds van € 6 miljard (o.a. het ravijnjaar). De voorjaarsnota 2025 corrigeert dit verschil met ongeveer € 2,2 miljard. Hierdoor blijft er een tekort bestaan wat in de begroting 2026-2029 structureel moet worden omgebogen.

Rol Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)

De VNG zet namens de gemeenten in om met het kabinet afspraken te maken over structurele gemeentefinanciën. Vorig jaar is het raadsvoorstel ombuigingsmaatregelen gebaseerd op het begrotingsadvies van de VNG. De beleidsterreinen uit dit begrotingsadvies zijn: inkomen en participatie, bestuur en algemene ondersteuning, jeugd, educatie, samenkracht en burgerparticipatie, maatschappelijke ondersteuning, openbare orde en veiligheid en volksgezondheid.

De belangrijkste reden van het verzoek van de VNG om bezuinigingen op deze beleidsterreinen aan gemeenten voor te stellen, is voornamelijk gericht op het uiten van protest richting de rijksoverheid. Op deze manier komt de uitvoering van deze medebewindstaken onder druk te staan en worden er geen nieuwe taken aanvaard zonder bijbehorende middelen. Daarnaast hebben gemeenten op deze beleidsterreinen een grotere mate van beleidsvrijheid.

Tijdens de uitwerking hebben we echter geconstateerd dat ombuigingen op alleen deze beleidsterreinen de inwoner onevenredig hard raakt. Daarom hebben wij de beleidsterreinen in deze prioriteitennota uitgebreid met als doel een gebalanceerd

voorstel te doen waarbij niet direct het sociale vangnet van de inwoners onherstelbaar beschadigd wordt en waarbij de bestaanszekerheid gewaarborgd blijft.

Nog even de door u vastgestelde besluiten op een rij

Met het raadsbesluit "Ombuigingsmaatregelen 2026 en verder" heeft u de volgende uitgangspunten vastgesteld:

- Uitgangspunt 1: rust, stabiliteit en structurele tekorten structureel oplossen. Zoveel mogelijk onnodige onrust in de Voorster samenleving voorkomen. Er wordt niet bezuinigd en ingeboet aan kwaliteit met consequenties voor onze inwoners voor a-structurele tekorten. In een periode van onzekerheid is het belangrijk om rust uit te stralen en het effect van deze tekorten op onze inwoners en ondernemers zo klein mogelijk te houden.
- Uitgangspunt 2: ombuigingsmogelijkheden voornamelijk zoeken binnen medebewindstaken. Medebewindstaken worden doorgelicht op bezuinigingsmogelijkheden in lijn met het begrotingsadvies van de VNG. Uiteraard leiden voorstellen tot de noodzaak van een 'verfijningsslag' over het pakket maatregelen nadat u uw principekoers heeft bepaald.
- Uitgangspunt 3: kapitaalvernietiging tegengaan. Bezuinigingen voor nu mogen niet leiden tot hogere kosten voor later. Bezuinigingen worden niet gezocht in het (verder) versoberen van onderhoud van gemeentelijke eigendommen. Bezuiniging op de korte termijn leidt tot het structureel inboeten aan kwaliteit met negatieve financiële gevolgen op de lange termijn. Meer uitgaven aan correctief onderhoud, meer klachten, toename schadeclaims enzovoorts. Bovendien leidt het op termijn tot hogere onderhouds- en vervangingsinvesteringen.
- Uitgangspunt 4: kiezen voor het schrappen van taken in plaats van de pijn zoveel mogelijk verspreiden. Het schrappen van diensten en producten wordt verkozen boven het verlagen/versoberen van diensten en producten; kies welke taken/ diensten je doet en doe deze taken/diensten goed.
- Uitgangspunt 5: overhead krimpt evenredig met het schrappen van taken. Uit het schrappen van taken vloeit vrijval van formatie en besparing op overhead voort.

Motie kerntaken gemeente Voorst

Op 11 november heeft u een besluit genomen over de ombuigingsmaatregelen 2026 e.v., en een motie aangenomen over de kerntaken. Wij hebben zowel het besluit als de motie uitgewerkt in een ombuigingscatalogus. In de ombuigingscatalogus hebben we per taak het volgende aangegeven: of het een wettelijke verplichting is of bijvoorbeeld lokaal beleid, de mogelijke ombuigingsmaatregel, het effect van de mogelijke ombuiging en het bedrag. Tot slot zijn de ombuigingen uit de catalogus gearceerd, die opgenomen zijn in de prioriteitennota. Voor een overzichtelijk totaalbeeld van de ombuigingen ontvangt u ook de "Prioriteitennota in één oogopslag".

Bij de ombuigingscatalogus vindt u een aparte leeswijzer voor de gedetailleerde uitwerking. In de ombuigingscatalogus zijn de taakvelden, die zijn opgenomen in de voorliggende prioriteitennota, geel gemarkeerd. Daarnaast zijn alle bedragen van de voorgestelde ombuigingen gearceerd in dezelfde kleuren als de "prioriteitennota in één oogopslag". De ombuigingscatalogus kent de volgende opbouw:

1. Totaaloverzicht van alle programma's, taakvelden en grootboeknummers;
2. Overzicht van alle ombuigingen met bijbehorende bedragen (de ombuigingscatalogus);
3. Samenvatting waarbij alle ombuigingen in het kort zijn weergegeven.

Amendement financiële optimalisatie (duurzaam) vastgoed

Met dit amendement heeft u ons opdracht gegeven de financieel technische mogelijkheden in de Nota Activabeleid 2021 Voorst te onderzoeken, onder meer met

betrekking tot langere afschrijvingstermijnen en restwaarde. En eventuele voorstellen mee te nemen in de "Prioriteitennota 2026-2029".

De uitwerking van dit amendement is als bijlage opgenomen bij het raadsvoorstel van de Prioriteitennota. Het amendement beschrijft de voor- en nadelen van het wijzigen van de nota activa inclusief een advies. Het wijzigen van de nota activa kent vergaande gevolgen voor de toekomst van de gemeente Voorst in het kader van haar vastgoedbeleid. Daarom hebben wij geen concrete voorstellen opgenomen in de Prioriteitennota 2026-2029. De actualisatie van de nota activa wordt medio september in roulatie gebracht waarin de adviezen worden meegenomen.

Ontwikkelingen en onderzoeken

De bevindingen uit de voorjaarsrapportage en deze Prioriteitennota zijn verwerkt in het Financieel Meerjaren Perspectief (FMP). Daarnaast zijn enkele ontwikkelingen met betrekking tot de begroting 2026-2029 reeds bekend of bevinden zich nog in een onderzoeksfase zonder dat hier financiële vertaling heeft plaatsgevonden. Om een zo volledig mogelijk FMP te presenteren in deze Prioriteitennota, zijn de ontwikkelingen inclusief financieel gevolg opgenomen in het overzicht, evenals de totale ombuigingsactie. Het betreft de onderstaande ontwikkelingen:

Ontwikkelingen inclusief financieel gevolg voor de begroting en najaarsrapportage

- De uitkomsten van de onderhandelingen van de CAO gemeenten zijn inmiddels bekend, de definitieve cijfers moeten echter nog worden vastgesteld. Hierdoor kan het financiële effect nog niet worden meegenomen in de voorjaarsrapportage. De financiële effecten zijn in concept wel meegenomen in het FMP.
- De ontwerpbegrotingen van alle gemeenschappelijke regelingen worden pas vastgesteld nadat de prioriteitennota in roulatie wordt gebracht. Hierdoor is in het FMP voorlopig uitgegaan van de ontwerpbegrotingen die ter inzage worden gelegd. De daadwerkelijke gemeentelijke bijdrage kan nog afwijken en worden opgenomen in de begroting 2026-2029.
- Programma Wegen: na de actualisatie van het programma Wegen is gebleken dat de jaarlijkse budgetten voor investeringen en onderhoud onvoldoende zijn.
- Jeugd en WMO: het aantal maatwerkvoorzieningen (en zorgzwaarte) vanuit de Jeugdwet blijft toenemen. Daarnaast is in de begroting 2025-2028 een deel aan maatwerkvoorzieningen incidenteel meegenomen die nu structureel lijken te zijn.

Ontwikkelingen (voorlopig) exclusief financieel gevolg voor de begroting en najaarsrapportage

- Verkeersplan Twello: Eind 2024 is de koersnota verkeer Twello door de raad vastgesteld. In het koersplan staan de uitgangspunten voor de verdere uitwerking in het verkeersplan Twello. Het Verkeersplan Twello wordt na participatie na de zomer van 2025 opgeleverd.
- Bedrijventerreinen: Wij zijn bezig met enkele studies naar de ontwikkeling van bedrijventerreinen in onze gemeente:
 - Visie toekomstbestendig bedrijventerrein Nijverheid en 't Belt (herstructurering)
 - Locatiestudie ontwikkeling nieuw lokaal bedrijventerrein (uitbreiding)
 - Ontwikkelplan Luchthaven Teuge (uitbreiding)
- Programma Groen: naast het programma Wegen moet ook het programma Groen worden geactualiseerd. De financiële vertaling van deze actualisering wordt eind 2025 opgeleverd.
- Haalbaarheidsonderzoek energiepositief zwembad (motie 7 november 2022): Het onderzoek is in februari 2025 gestart. Inmiddels is er een analyse van het vastgoed gemaakt en zijn er gesprekken met de exploitant en gebruikers geweest. Dit onderzoek moet duidelijkheid geven over de financiële haalbaarheid over het bereiken van een zwembad dat meer energie opwekt dan dat het gebruikt.

Begroting 2026-2029 en OZB

Door de aanhoudende (financiële) onzekerheid vanuit het Rijk is de begroting sluitend gemaakt door, naast de ombuigingen, ook diverse belastingen en rechten te verhogen. De financiële uitwerking van de voorjaarsnota van het Rijk wordt beschikbaar gesteld met de meicirculaire 2025. Het effect hiervan komt -zoals gebruikelijk- zo spoedig mogelijk naar u toe met een raadsmededeling. In het overzicht van het financieel meerjaren perspectief is een conceptberekening opgenomen van de ontwikkeling van de algemene uitkering van het gemeentefonds op basis van de gepubliceerde voorjaarsnota.

Artikel 12 tarief OZB

Het Rijk publiceert jaarlijks in de meicirculaire het 'artikel 12 tarief' voor de OZB. Dit is een afgeleid tarief gebaseerd op landelijke tarieven van eigenaren woningen, eigenaren niet-woningen en gebruikers niet-woningen. Het artikel 12 tarief helpt bij het berekenen van de onbenutte belastingcapaciteit in de begroting. Bij structurele tekorten moet de gemeente van de provincie eerst deze capaciteit aanvullen door de tarieven van de OZB tot het artikel 12 tarief te verhogen.

Voorstel

We stellen voor om de belastingen en de rechten evenredig te verlagen volgens de uitkomsten van de meicirculaire 2025 van het Rijk. In de huidige berekening op basis van het voorstel wordt het artikel 12 tarief uit de meicirculaire 2024 overschreden. Hoewel er geen directe gevolgen zijn, is het een signaal voor de Provincie om extra aandacht te schenken aan de begroting. Het overschrijden van het artikel 12 tarief en een niet structureel sluitende begroting zijn voorwaarden voor het aanvragen van een aanvullende bijdrage gemeentefonds bij het Rijk. Deze aanvraag conform artikel 12 willen we te allen tijde vermijden gezien de mogelijke gevolgen die hieronder zijn beschreven.

Structureel evenwicht

De gemeenteraad dient op grond van artikel 189, lid 2 Gemeentewet er op toe te zien dat een begroting wordt vastgesteld die structureel en reël in evenwicht (SRE) is. Daarvan kan worden afgeweken als het aannemelijk wordt gemaakt dat het SRE in de eerstvolgende jaren (in de meerjarenraming) tot stand zal worden gebracht.

Als de begroting en meerjarenraming naar het oordeel van Gedeputeerde Staten van de provincie (GS) niet structureel en reël sluit, dan moeten GS preventief financieel toezicht instellen (artikel 203, lid 1 Gemeentewet). Dit betekent dat de begroting voorafgaande goedkeuring van GS nodig heeft om te kunnen worden uitgevoerd door de gemeente. In andere woorden, de gemeente kan geen uitgaven doen voordat het financieel dekkingsplan en de begroting zijn goedgekeurd in verband met de rechtmatigheidsverantwoording.

Vergelijking andere gemeenten

Om gemeenten met elkaar te vergelijken zijn veel landelijke rapportages en dashboards beschikbaar. Hieronder hebben we de meest bruikbare bronnen uitgelegd:

- Waarstaatjegemeente.nl: is een dashboard voor veel soorten data vanuit bijvoorbeeld het sociaal en fysiek domein. Ook demografische en financiële gegevens zijn hierin verwerkt.
- Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO): elk jaar publiceert het COELO een rapport waarin de opbrengsten uit lokale belastingen, heffingen en rechten tussen gemeenten met elkaar worden vergeleken. Dit heet de Atlas lokale lasten en wordt ook gebruikt in de paragraaf lokale heffingen van de jaarrekening en begroting.
- Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS): het CBS houdt veel gegevens bij voor zowel de landelijke als de lokale overheid. In de thematische databank Statline kan iedere gebruiker een eigen overzicht genereren en bijvoorbeeld gemeenten met elkaar vergelijken.

Het college van burgemeester en wethouders.

Hoofdstuk 2

Prioriteiten voorstellen per programma

2.1 Bouwend Voorst

Overzicht financiële gevolgen exploitatie

Taakveld	Omschrijving	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Ruimte en leefomgeving	Verhogen legesopbrengsten	39.200	39.200	39.200	39.200
	Verminderen inhuur externe adviseurs	0	0	0	50.000
Wonen en bouwen	Overige vergunningen volkshuisvesting	200	200	200	200
	Leges omgevingsvergunningen	456.110	456.110	456.110	456.110
Totaalprogramma 1	Bouwend Voorst Exploitatielasten	495.510	495.510	495.510	545.510

+ = voordeel - = nadeel

Toelichting voorstellen en dekking van de prioriteiten:

8.1 Ruimte en leefomgeving

Ruimtelijke plannen adviezen archeologisch expert (structureel voordeel € 39.209)

Het verhogen van de legesopbrengsten met 40% uit vergunningen voor ruimtelijke procedures (omgevingsplan) en/of het inhuren van een archeologisch expert.

Verminderen inhuur externe adviseurs (structureel voordeel € 50.000)

Minder inzet door externe adviseurs voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.

8.3 Wonen en bouwen

Overige vergunningen volkshuisvesting (structureel voordeel € 200)

Het verhogen van de legesopbrengsten met 40% uit vergunningen voor tijdelijke leegstaande woningen. Dit leidt tot een verhoging van het tarief van € 124,95 naar € 174,93.

Leges omgevingsvergunningen (structureel voordeel € 456.110)

Het verhogen van de legesopbrengsten met 40% uit vergunningen voor alle onderdelen uit hoofdstuk 2 van de tarieventabel uit de legesverordening.

2.2 Mooi Voorst

Overzicht financiële gevolgen exploitatie

Taakveld	Omschrijving	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Verkeer en vervoer	Leges kabels en leidingen	23.294	23.294	23.294	23.294
Milieubeheer	Leges milieuvergunningen	828	828	828	828
	Duurzaamheid	25.000	25.000	25.000	25.000
	Opbrengsten begraafplaatsrechten	45.000	45.000	45.000	45.000
Totaalprogramma	Mooi Voorst Exploitatielasten	94.122	94.122	94.122	94.122

+ = voordeel - = nadeel

Toelichting voorstellen en dekking van de prioriteiten:

2.1 Verkeer en vervoer

Leges kabels en leidingen (structureel voordeel € 23.294)

Het verhogen van de legesopbrengsten met 40% uit vergunningen voor het openbreken van de openbare weg ten behoeve van investeringen of onderhoud aan kabels en leidingen conform hoofdstuk 1 van de tarieventabel uit de legesverordening.

7.4 Milieubeheer

Leges milieuvergunningen (structureel voordeel € 828)

Het verhogen van de legesopbrengsten met 40% uit milieuvergunningen conform hoofdstuk 2 van de tarieventabel uit de legesverordening.

Duurzaamheid (structureel voordeel € 25.000)

Stoppen met het leveren van een bijdrage aan IJsseldal Wonen (€ 10.000), de bijdrage aan de omgevingsdienst om bedrijven te helpen verduurzamen (€ 10.000), milieu-educatie en tegelwippen (€ 5.000).

Opbrengsten begraafplaatsrechten (structureel voordeel € 45.000)

Verhogen van de opbrengsten lijkbezorgingsrechten naar maximale kostendekking (100%). In de begroting 2025 wordt een kostendeckingspercentage van circa 70% begroot.

2.3 Bedrijvig Voorst

Overzicht financiële gevolgen exploitatie

Taakveld	Omschrijving	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Economische ontwikkeling	Economische plannen, adviezen en subsidies	0	78.500	78.500	78.500
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Marktgeld	12.000	12.000	12.000	12.000
Economische promotie	Voorzieningen recreatie en toerisme	0	0	0	103.000
	Toeristenbelasting	82.762	82.762	82.762	82.762
	Forensenbelasting	34.500	34.500	34.500	34.500
Arbeidsparticipatie	Budgetruimte arbeidsparticipatie	35.000	35.000	35.000	35.000
Totaalprogramma	BedrijvigVoorst Exploitatielasten	164.262	242.762	242.762	345.762

+ = voordeel - = nadeel

Toelichting voorstellen en dekking van de prioriteiten:

3.1 Economische ontwikkeling

Economische plannen, adviezen en subsidies (structureel voordeel € 78.500)

Versoberen van het lokaal beleid door de lasten te verlagen met 50%. Bijvoorbeeld stoppen/verlagen met sponsoring van activiteiten zoals fokveedag, Twello on-ice, excursies, of subsidies zoals ondernemersvereniging, hennepeteelt (bio-based bouwen). Een gedeelte van het budget wordt ingezet voor regiodeals als co-financiering, dit onderdeel blijft behouden.

3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Opbrengsten marktgelden (structureel voordeel € 12.000)

Het verhogen van de opbrengsten uit de marktgelden tot maximale kostendekking. Dit betekent een stijging voor de marktgeldtarieven tussen de 20-25%.

3.4 Economische promotie

Voorzieningen recreatie en toerisme (structureel voordeel € 103.000)

Het versoberen van het huidige lokale beleid door het budget met 50% te verlagen. Minder budget op recreatie en toerisme betekent minder/geen bijdragen aan regionale samenwerking, zoals Veluwe op 1. Hierdoor vermindert of vervalt onze bijdrage en invloed op activiteiten. Dit leidt tot minder zichtbaarheid, geen actuele informatie. De aantrekkelijkheid van Voorst als toeristische trekpleister komt minder onder de aandacht.

Toeristenbelasting (structureel voordeel € 82.762)

Het verhogen van de opbrengsten uit de toeristenbelasting met 40% door het verhogen van de tarieven voor een overnachting.

Forensenbelasting (structureel voordeel € 34.500)

Het genereren van inkomsten uit de forensenbelasting kan verschillende doelstellingen dienen. Een belangrijke overweging bij de invoering van deze belasting is dat de eigenaren niet woonachtig zijn in de gemeente Voorst. Omdat deze eigenaren niet in de gemeente verblijven, staan deze woningen volgens de Basisregistratie Personen (BRP) leeg. De hoogte van de algemene uitkering van het gemeentefonds is mede afhankelijk van het aantal inwoners en de forensen tellen hierin niet mee. Ondanks dit maken forensen wel gebruik van de gemeentelijke voorzieningen die worden

gefinancierd vanuit het gemeentefonds. De belastingsoort voorziet hiermee in het mogelijke verlies aan inkomsten uit de algemene uitkering.

Bovendien kan de invoering van een forensenbelasting een positieve invloed hebben op de toeristenbelasting. Door te kiezen voor de anticumulatiebepaling betaalt de eigenaar namelijk toeristenbelasting bij verhuur of forensenbelasting wanneer het object niet wordt verhuurd. Hierdoor wordt dubbele belastingheffing vermeden en ontstaat er een rechtvaardigere belastingstructuur.

6.5 Arbeidsparticipatie

Budgetruimte arbeidsparticipatie (structureel voordeel € 35.000)

Kritischer gebruik maken van maatwerktrajecten en onderzoeken, als vooraf al duidelijk is dat de inwoner ondanks alle maatregelen bijstandsafhankelijk zal blijven, door een beperking en/of te grote afstand tot de arbeidsmarkt. Dure trajecten leiden dan niet of zelden tot uitstroom. In 2024 is het budget van dit grootboek niet uitgenut. Dit komt mede door strakkere beleidsvoering op inzetten van trajecten, verschuiving naar loonkostensubsidie en extra geld uit de meicirculaire. Het is hiermee mogelijk dit budget naar beneden bij te stellen gezien voorgaande ontwikkelingen.

2.4 Gezond Voorst

Overzicht financiële gevolgen exploitatie

Taakveld	Omschrijving	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Verhogen eigen bijdrage leerlingenvervoer	500	1.000	1.000	1.000
	Uitvoering van het lokaal onderwijsbeleid (LOB)	40.000	80.000	80.000	80.000
Sportbeleid en activering	Swim2Play	0	0	12.500	25.000
	Subsidie zwembad De Schaeck	0	0	105.000	210.000
Samenkracht en burgerparticipatie	Vluchtelingenwerk	25.000	25.000	25.000	25.000
	Jeugd- en jongerenwerk	0	0	150.000	150.000
Totaalprogramma	Gezond Voorst Exploitatielasten	65.500	106.000	373.500	491.000

+ = voordeel - = nadeel

Toelichting voorstellen en dekking van de prioriteiten:

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Leerlingenvervoer (structureel voordeel € 500- € 1.000)

Verhogen van de eigen bijdrage van ouders aan het vervoer van hun kind. Voor deze eigen bijdrage worden vaste bedragen per jaar berekend.

Uitvoering van het lokaal onderwijsbeleid (LOB) (structureel voordeel € 40.000 - € 80.000)

Minder middelen beschikbaar stellen voor de uitvoering van het Lokaal OnderwijsBeleid (LOB), waardoor de scholen minder aan preventieve taken kunnen doen.

5.1 Sportbeleid en activering

Swim2Play (structureel voordeel € 12.500 - € 25.000)

Stoppen met de activiteit Swim2Play. Swim2Play is een aanvulling of verbreding op het bewegingsonderwijs via de scholen.

Subsidie zwembad De Schaeck (structureel voordeel € 105.000 - € 210.000)

De subsidie aan zwembad De Schaeck beëindigen.

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Vluchtelingenwerk (structureel voordeel € 25.000)

Veel kosten die eerder betaald zijn uit het (structurele) budget voor vluchtelingenwerk, zijn de afgelopen 2 jaren betaald vanuit de specifieke uitkering voor de invoering van de Wet Inburgering. Hierdoor is er sprake van budgetruimte op deze post. Mocht de specifieke uitkering worden stopgezet is het noodzakelijk het budget weer aan te vullen met vanuit de eigen middelen.

Jeugd- en jongerenwerk (structureel voordeel € 150.000)

Met ingang van 2025 is een nieuw, meerjarig contract afgesloten voor de uitvoering van het jeugd- en jongerenwerk. Op termijn wordt de opdracht voor het breed uitvoeren van het jeugd- en jongerenwerk ingetrokken of beëindigd.

2.5 Sociaal Voorst

Overzicht financiële gevolgen exploitatie

Taakveld	Omschrijving	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Samenkracht en burgerparticipatie	Regiotaxipassen	45.000	45.000	45.000	45.000
	Eigen bijdrage regiotaxivervoer	10.000	10.000	10.000	10.000
	Algemeen maatschappelijk werk	0	0	0	100.000
Inkomensregelingen	Gemeentezorgpolis	0	75.000	150.000	150.000
Hulpmiddelen en diensten (WMO)	Hulpmiddelen	0	200.000	200.000	200.000
	Leges gehandicaptenparkeerkaart	6.869	6.869	6.869	6.869
	Woningaanpassingen	0	50.000	50.000	50.000
Huishoudelijke hulp (WMO)	Huishoudelijke hulp (WMO)	0	0	0	295.000
Totaalprogramma5	SociaalVoorst Exploitatielasten	61.869	386.869	461.869	856.869

+ = voordeel - = nadeel

Toelichting voorstellen en dekking van de prioriteiten:

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Regiotaxipassen (structureel voordeel € 45.000)

Minder regiotaxipassen uitgeven, meer inzetten op de zelfredzaamheid van inwoners op het gebied van vervoer. Hierdoor daalt het aantal reiseenheden en daarmee de kosten voor PlusOV.

Eigen bijdrage regiotaxivervoer (structureel voordeel € 10.000)

De hoogte van de reizigersbijdrage verhogen. Hierdoor stijgen niet alleen de inkomsten, maar stijgt ook de drempel voor het gebruiken van de voorziening.

Algemeen maatschappelijk werk (structureel voordeel € 100.000)

Stoppen met het algemeen maatschappelijk werk.

6.3 Inkomensregelingen

Gemeentezorgpolis (structureel voordeel € 75.000 - € 150.000)

Stoppen met het aanbieden van het vergoeden van het eigen risico van de gemeentezorgpolis. Inwoners met een uitkering worden zelf verantwoordelijk voor het regelen en betalen van hun zorgverzekering.

6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)

Hulpmiddelen (structureel voordeel € 200.000)

Keuze van hulpmiddelen beperken door het versoberen van beleid rondom vervoersvoorzieningen (scootmobielen, fietsen, vervoer van en naar de dagbesteding). We gaan alleen nog doen wat wettelijk noodzakelijk is. Inwoners kunnen op het moment dat zij recht hebben op een hulpmiddel (rolstoel, traplift, fiets, etc.) kiezen uit slechts enkele basismodellen in plaats van de meer vrije keuze die zij nu hebben.

Leges gehandicaptenparkeerkaart (structureel voordeel € 6.869)

Verhogen opbrengsten leges uit de aanvragen voor gehandicaptenparkeerkaarten met 40%.

Woningaanpassingen (structureel voordeel € 50.000)

Strengere uitgangspunten bij (grote) woningaanpassingen; verhogen van het grensbedrag, verhuizen als primaire optie, inzet van eigen middelen (vermogen) of via een lening via de gemeente.

6.711 Huishoudelijke hulp (WMO)

Huishoudelijke hulp (structureel voordeel € 295.000)

Verdere versoering van de inzet van de huishoudelijke ondersteuning.

2.6 Veilig Voorst

Overzicht financiële gevolgen exploitatie

Taakveld	Omschrijving	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Crisisbeheer en brandweer	Opleidingsbudget rampenplan	6.500	6.500	6.500	6.500
Openbare orde en veiligheid	Activiteiten veiligheid	50.000	50.000	50.000	50.000
	Evenementenvergunningen	8.074	8.074	8.074	8.074
Totaalprogramma	VeiligVoorst Exploitatielasten	64.574	64.574	64.574	64.574

+ = voordeel - = nadeel

Toelichting voorstellen en dekking van de prioriteiten:

1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Opleidingsbudget rampenplan (structureel voordeel € 6.500)

De kosten boeken binnen het algemene opleidingsbudget van de gehele organisatie.

1.2 Openbare orde en veiligheid

Activiteiten veiligheid (structureel voordeel € 50.000)

Een gedeelte van het 'werkbudget' aframen tot € 80.000. Hiermee behouden we de mogelijkheid op veiligheid noodzakelijke taken uit te voeren en wordt rekening gehouden met de kosten van nieuwe programma's die we vanaf 2025 gaan gebruiken op het gebied van ondermijning.

Evenementvergunningen (structureel voordeel € 8.074)

Verhogen van de opbrengsten met 40% op de aanvragen voor een evenementvergunning.

2.7 Dienstverlenend Voorst

Overzicht financiële gevolgen exploitatie

Taakveld	Omschrijving	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Bestuur	Advertenties, representatie en promotie	0	20.000	20.000	20.000
Burgerzaken	Leges persoonsdocumenten en persoonsgegevens	34.736	34.736	34.736	34.736
Beheer overige gebouwen en gronden	Voorgefinancierde kosten opvang vluchtelingen	80.000	80.000	80.000	80.000
Totaalprogramma	Dienstverlenend Voorst Exploitatielasten	114.736	134.736	134.736	134.736

+ = voordeel - = nadeel

Toelichting voorstellen en dekking van de prioriteiten:

0.1 Bestuur

Advertenties, representatie en promotie (structureel voordeel € 20.000)

Frequentie en/of omvang pagina's en advertenties Voorsternieuws verlagen. De advertenties en bekendmakingen in het Voorster nieuws worden gehalveerd (1 pagina of 2-wekelijks).

0.2 Burgerzaken

Leges persoonsdocumenten en persoonsgegevens (structureel voordeel € 34.736)

Het verhogen van deze baten is niet voor alle artikelen toegestaan (tarieven wettelijk gemaximeerd). Voor alle toegestane onderdelen worden de opbrengsten met 40% verhoogd.

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Voorgefinancierde kosten opvang vluchtelingen (structureel voordeel € 80.000)

Dit budget kan nagenoeg geheel komen te vervallen, we zien op dit moment dat het budget niet wordt uitgenuttigd. Daarnaast kunnen eventuele kosten worden geboekt op de exploitatie van een pand na de aanschaf.

2.8 Algemene dekkingsmiddelen

Overzicht financiële gevolgen exploitatie

Taakveld	Omschrijving	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
OZB woningen	Opbrengsten uit de onroerende-zaakbelasting (OZB) woningen	522.120	1.044.240	1.044.240	1.044.240
OZB niet-woningen	Opbrengsten uit de onroerende-zaakbelasting (OZB) eigenaren en gebruikers niet woningen	303.758	607.515	607.515	607.515
Belastingen overig	Opbrengsten uit de reclamebelasting	-	-	-	55.000
Totaal	AlgemenedekkingsmiddelenExploitatielasten	825.878	1.651.755	1.651.755	1.706.755

+ = voordeel - = nadeel

Toelichting voorstellen en dekking van de prioriteiten:

0.61 OZB woningen

Onroerende zaakbelasting woningen (structureel voordeel € 522.120 - € 1.044.240)

Verhogen opbrengsten OZB met 10% in 2026 en vanaf 2027 met 20%. Dit betreft een totale verhoging van € 825.878 in 2026 en € 1.651.755 vanaf 2027. Hierdoor komt de nieuwe opbrengst van alle objecten (woningen en niet-woningen) uit op € 9.084.653 in 2026 en € 9.910.530 vanaf 2027. De verdeling van de opbrengst is als volgt: woningen 63,22%, niet-woning eigenaar 21,86% en niet-woning gebruiker 14,92%.

Inwoners die eigenaar zijn van een woning gaan meer onroerende zaakbelasting betalen. Dit zal een extra verhoging van het jaarlijkse belastingbedrag zijn van circa € 49 in 2026 en € 98 vanaf 2027 bij een WOZ-waarde van € 455.000 exclusief de begrotingsindex. De maandelijkse lasten nemen hierdoor toe met circa € 4,90 in 2026 en € 9,80 vanaf 2027 per woning. Hierbij is geen rekening gehouden met areaaluitbreidingen en veranderingen in de WOZ-waarden.

0.62 OZB niet-woningen

Gebruik niet-woning (structureel voordeel € 123.201 - € 246.401)

Rechtspersonen die gebruik maken een niet-woning (kantoren, winkels etc.) gaan meer onroerende zaakbelasting betalen. Dit zal een extra verhoging van het jaarlijkse belastingbedrag zijn van circa € 99 in 2026 en € 200 bij een WOZ-waarde van € 455.000 exclusief de begrotingsindex. De maandelijkse lasten nemen hierdoor toe met circa € 9,90 in 2026 en € 20 vanaf 2027 per object. Hierbij is geen rekening gehouden met areaaluitbreidingen en veranderingen in de WOZ-waarden.

Eigenaar niet-woning (structureel voordeel € 180.557 - € 361.114)

Rechtspersonen die eigenaar zijn van een niet-woning (kantoren, winkels etc.) gaan meer onroerende zaakbelasting betalen. Dit zal een extra verhoging van het jaarlijkse belastingbedrag zijn van circa € 124 in 2026 en € 248 vanaf 2027 bij een WOZ-waarde van € 455.000 exclusief de begrotingsindex. De maandelijkse lasten nemen hierdoor toe met circa €12,40 in 2026 en € 24,80 vanaf 2027 per object. Hierbij is geen rekening gehouden met areaaluitbreidingen en veranderingen in de WOZ-waarden.

0.64 Reclamebelasting

Opbrengst reclamebelasting (structureel voordeel € 55.000)

Verhogen van de opbrengsten uit de reclamebelasting naar € 165.000. Vanwege stijgende perceptiekosten voor het opleggen van de belasting en stijgende onderhoudskosten voor de parkeergarage is het mogelijk de opbrengsten uit de reclamebelasting te verhogen en daarnaast jaarlijks te indexeren. De afspraken met de ondernemersvereniging zijn niet vastgelegd op het gebied van begrote opbrengsten, er is enkel overeengekomen dat de gemeente geen betaald parkeren invoert tot 2029.

Gezien de afspraken zou 2029 een natuurlijk moment zijn om de opbrengsten vanaf boekjaar 2029 in lijn te brengen met de uitgaven die hier tegenover staan.

2.9 Overhead

Overzicht financiële gevolgen exploitatie

Taakveld	Omschrijving	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Overhead	Taakstelling overhead	750.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Totaal Overhead	Overhead exploitatielasten	750.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000

+ = voordeel - = nadeel

Toelichting voorstellen en dekking van de prioriteiten:

0-4 Overhead

Taakstelling overhead (structureel voordeel € 750.000 - € 1.000.000)

De budgetten vanuit de overhead zijn op verschillende plekken doorgelicht waardoor een besparing mogelijk is. Deze is te vinden in vermindering van het aantal ingehuurd medewerkers en het niet invullen van openstaande vacatures. Deze keuze resulteert in langere doorlooptijden van aanvragen en beschikkingen en het prioriteren van projecten of plannen. Dit betekent dat een nog verdere inkrimping van de ambtelijke organisatie leidt tot het schrappen van taken.

Inkrimpen inhuur

Door de vermindering van ingehuurd personeel worden we gedwongen om projecten opnieuw te prioriteren. Oftewel meer werk met minder personeel. Dit kan leiden tot een hogere werkdruk en aanverwante gevolgen. Gezien de huidige financiële situatie is deze actie noodzakelijk en gezien de ontwikkelingen zoals eerder geschetst (automatisering etc.) op termijn haalbaar.

Fricriebudget

Het aanvullend schrappen van bepaalde taken door de raad kan resulteren in het opnemen van een frictiebudget. Dit is noodzakelijk om de transitiekosten te dekken die gepaard gaan met de procedure van het verminderen van de totale formatie.

Hoofdstuk 3

Overzichten Prioriteitennota 2026-2029

3.1 Overzicht financiële gevolgen exploitatie Prioriteitennota 2026-2029

Programma	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Programma Bouwend Voorst	495.510	495.510	495.510	545.510
Verhogen legesopbrengsten	39.200	39.200	39.200	39.200
Overige vergunningen volkshuisvesting	200	200	200	200
Leges omgevingsvergunningen	456.110	456.110	456.110	456.110
Ruimte en leefomgeving: minder externe adviseurs	-	-	-	50.000
Programma Mooi Voorst	94.122	94.122	94.122	94.122
Leges kabels en leidingen	23.294	23.294	23.294	23.294
Leges milieuvergunningen	828	828	828	828
Duurzaamheid	25.000	25.000	25.000	25.000
Opbrengsten begraafplaatsrechten	45.000	45.000	45.000	45.000
Programma Bedrijvig Voorst	164.262	242.762	242.762	345.762
Economische plannen, adviezen en subsidies	-	78.500	78.500	78.500
Marktgeld	12.000	12.000	12.000	12.000
Voorzieningen recreatie en toerisme	-	-	-	103.000
Toeristenbelasting	82.762	82.762	82.762	82.762
Forensenbelasting	34.500	34.500	34.500	34.500
Budgetruimte arbeidsparticipatie	35.000	35.000	35.000	35.000
Programma Gezond Voorst	65.500	106.000	373.500	491.000
Uitvoering van het Lokaal Onderwijsbeleid (LOB)	40.000	80.000	80.000	80.000
Jeugd- en jongerenwerk	-	-	150.000	150.000
Subsidie De Schaeck	-	-	105.000	210.000
Verhogen eigen bijdrage leerlingenvervoer	500	1.000	1.000	1.000
Swim2Play	-	-	12.500	25.000
Vluchtelingenwerk	25.000	25.000	25.000	25.000
Programma Sociaal Voorst	61.869	386.869	461.869	856.869
Regiotaxipassen	45.000	45.000	45.000	45.000
Eigen bijdrage regiotaxivervoer	10.000	10.000	10.000	10.000
Algemeen maatschappelijk werk	-	-	-	100.000
Gemeentezorgpolis	-	75.000	150.000	150.000
Hulpmiddelen	-	200.000	200.000	200.000
Leges gehandicaptenparkeerkaart	6.869	6.869	6.869	6.869
Woningaanpassingen	-	50.000	50.000	50.000
Huishoudelijke hulp (Wmo)	-	-	-	295.000
Programma Veilig Voorst	64.574	64.574	64.574	64.574
Opleidingsbudget rampenplan	6.500	6.500	6.500	6.500
Activiteiten veiligheid	50.000	50.000	50.000	50.000
Evenementenvergunningen	8.074	8.074	8.074	8.074
Programma Dienstverlenend Voorst	114.736	134.736	134.736	134.736
Advertenties, representatie en promotie	-	20.000	20.000	20.000
Leges persoonsdocumenten en persoonsgegevens	34.736	34.736	34.736	34.736
Voorgefinancierde kosten opvang vluchtelingen	80.000	80.000	80.000	80.000
Algemene dekkingsmiddelen	825.878	1.651.755	1.651.755	1.706.755
Opbrengsten uit de onroerende-zaakbelasting (OZB) woningen	522.120	1.044.240	1.044.240	1.044.240
Opbrengsten uit de onroerende-zaakbelasting (OZB) eigenaren en gebruikers niet woningen	303.758	607.515	607.515	607.515
Opbrengsten uit de reclamebelasting	-	-	-	55.000
Overhead	750.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Taakstelling overhead	750.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000

Programma	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Totaal Prioriteitennota 2026-2029	2.636.451	4.176.328	4.518.828	5.239.328

3.2 Overzicht ontwikkeling algemene reserve vrij aanwendbaar

Algemene reserve vrij aanwendbaar	2025	2026	2027	2028	2029
Stand 1-1 op basis van Jaarrekening 2024 / prognose 2025 t/m 2029	16.002.333	10.743.150	10.583.150	10.558.150	10.533.150
Mutaties o.b.v. genomen raadsbesluiten (onttrekkingen en toevoegingen)	-7.648.000	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
Visie/Routegids Bussloo (prioriteitennota 2024-2027)	-75.000				
Dorpendeal Posterenk	-150.000				
Bouw brandweerkazernes Voorst en Terwolde	-5.000.000				
MFA Terwolde	-1.598.000				
Compensatie incidentele uitname gemeentefonds begroting 2025	-800.000				
Eenmalig onvoorzien	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
Najaarsrapportage 2024	-250.000	-	-	-	-
Subsidies maatschappelijke partners	-250.000	-	-	-	-
Jaarrekening 2024	3.041.600	-	-	-	-
Rekeningresultaat 2024 (na resultaatbestemming)	3.041.600	-	-	-	-
Voorjaarsrapportage 2025	-402.783	-135.000	-	-	-
Bodemtaken naar Omgevingsdienst Veluwe	-28.832	-	-	-	-
Zwembad de Schaeck	-215.101	-	-	-	-
Dorpsbelangenorganisaties Steenenkamer en Nijbroek	-23.850	-	-	-	-
Bijdrage stichting De Koepel	-135.000	-135.000			
Saldo Algemene reserve vrij aanwendbaar na verwerking Voorjaarsrapportage 2025	10.743.150	10.583.150	10.558.150	10.533.150	10.508.150

In dit overzicht is de ontwikkeling opgenomen van de algemene reserve vrij aanwendbaar. Onder de mutaties op basis van genomen raadsbesluiten zijn de onttrekkingen en toevoegingen opgenomen waar de gemeenteraad reeds eerder een besluit over heeft genomen via een prioriteitennota, tussentijdse rapportage of separaat raadsvoorstel.

3.3 Overzicht financieel meerjarenperspectief (FMP) 2026-2029

Omschrijving	2026	2027	2028	2029
FMP 2025-2028 volgens Meerjarenprogrammabegroting 2025	-3.588.593	-4.197.134	-4.934.761	-5.501.333
Effecten Voorjaarsrapportage 2025	-1.449.711	-1.218.111	-1.070.211	-1.070.211
FMP 2026-2029 na Voorjaarsrapportage 2025	-5.038.304	-5.415.245	-6.004.972	-6.571.544
Effecten ontwikkelingen najaarsrapportage 2025 en begroting 2026-2029:				
Actualisatie programma wegen	-330.000	-330.000	-330.000	-330.000
Bijdrage gemeenschappelijke regelingen o.b.v. begrotingen 2026-2029	96.400	96.400	96.400	96.400
Personeelskosten (nieuwe CAO gemeenten 2025-2027)	-672.600	-1.027.500	-1.027.500	-1.027.500
Extra stijging lasten Jeugd en Wmo	-800.000	-800.000	-800.000	-800.000
Concept voorjaarsnota 2025 Rijk (definitief in meicirculaire volgt met raadsmededeling)	2.969.300	2.811.000	1.307.600	1.291.600
FMP 2026-2029 na ontwikkelingen	-3.775.204	-4.665.345	-6.758.472	-7.341.044
Effecten Prioriteitennota 2026	2.636.451	4.176.328	4.518.828	5.239.328
Effect meicirculaire 2025 algemene uitkering	1.329.000	1.422.000	1.729.000	1.836.000
FMP 2025-2029 na verwerking Voorjaarsrapportage 2025, ontwikkelingen en Prioriteitennota 2026	190.247	932.983	-510.644	-265.716